

Sygnatura akt III RC 28/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2022 roku

Sąd Rejonowy w Kole Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Agnieszka Pietruszka

Protokolant: st. sekr. sąd. Alicja Kleczkowska

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2022 roku w Kole

sprawy z powództwa W. M.

przeciwko A. P.

o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego

I. Oddała powództwo.

II. Zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1800,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa advokackiego.

Sędzia:

Agnieszka Pietruszka

Sygnatura akt III RC 28/22

UZASADNIENIE

Powódka W. M. wniosła o ustalenie, iż jej obowiązek alimentacyjny ustalony wobec pozwanej A. P. na podstawie wyroku zaocznego z dnia 30.05.2019 r. w kwocie po 550 zł miesięcznie – wygasł z dniem 31.08.2021 r. W uzasadnieniu podniosła, iż obowiązek alimentacyjny winien zostać uchylony, z uwagi na ukończenie przez pozwaną nauki w Zespole Szkół (...) w K. oraz uzyskanie wykształcenia pozwalającego na samodzielne utrzymanie się. Pozwana zakończyła bowiem edukację pozwalającą jej na zatrudnienie w branży kosmetycznej. Jednocześnie powódka zaznaczyła, iż nie ma wiedzy odnośnie uzyskanych przez pozwaną wyników w nauce, albowiem od kilku lat nie mogła nawiązać z córką, która pozostawała pod wpływem ojca, kontaktu. Powódka nie wykluczyła, iż pozwana kontynuuje naukę, ale zapewne jest ona w formie zaocznej, co również umożliwia podjęcie zatrudnienia. Poza tym pozwana miała wystarczająco długi okres czasu na znalezienie zatrudnienia, skoro proces kształcenia zakończyła najpóźniej w sierpniu 2021 r., a na portalach internetowych regularnie pojawiają się ofert pracy. Zmieniła się również sytuacja osobista pozwanej, która tworzy wspólne gospodarstwo domowe ze swoim partnerem P. W.. Również sytuacja powódki uległa zmianie, gdyż wypowiedziano jej umowę o pracę. Wpłynęły na to problemy zdrowotne o charakterze kardiologicznym. Konieczne stało się specjalistyczne leczenie oraz przyjmowanie leków. W tej sytuacji nie można wymagać, aby powódka nadal łożyła na utrzymanie pełnoletniego dziecka. Z przytoczonych względów powództwo jest w pełni uzasadnione.

Pozwana – A. P. wniosła o oddalenie powództwa w całości, podnosząc iż wprawdzie ukończyła liceum zawodowe o profilu zdrowie i uroda, jednakże nie zdała egzaminu maturalnego z matematyki. We wrześniu 2021 r. podjęła naukę w 2-letniej szkole policealnej na kierunku ochrona fizyczna osób i mienia. Zajęcia odbywają się co 2 tygodnie, w piątki i soboty. Pozwana nie ma możliwości zatrudnienia, albowiem przyjeżdża do szkoły, a nadto przygotowuje się do

egzaminu poprawkowego. Ponieważ pozwana nie posiada zawodu mogłaby być zatrudniona zapewne jedynie na część etatu. Pozwana przyznała zarazem, iż P. W. to jej chłopak, ale zaprzeczyła, aby zamieszkiwał u niej. Pozwana nadal mieszka z ojcem, a miesięczne koszty jej utrzymania wynoszą co najmniej 1.500 zł i w znacznej części pokrywa je ojciec. Zdaniem pozwanej, stan zdrowia powódki nie jest przyczyną niemożności podejmowania przez nią zatrudnienia, nadto wątpliwości budzi wypowiedzenie stosunku pracy skoro umowa o pracę była zawarta była do 1.11.2021 r. Zdaniem pozwanej, w jej przypadku nie zachodzą przesłanki do uchylecia alimentów.

Sąd w zasadzie uznał za wiarygodne zeznania świadków co do zasadniczych faktów, tym nie mniej ich analiza pozwala zauważyć zaangażowanie emocjonalne każdego ze świadków po stronie powódki bądź pozwanej i wynikającą stąd skłonność do wyciągania wniosków korzystanych dla danej strony (np. w zakresie zażyłości i znaczenia związku pozwanej z jej chłopakiem).

Sąd ustalił co następuje :

Wyrokiem zaocznym z dnia 30.05.2019 r. Sąd Rejonowy w Kole podwyższył od W. M. alimenty na rzecz małoletniej wówczas córki A. P. do kwoty po 550 zł miesięcznie, poczynając od dnia 11.02.2019 r. , w miejsce alimentów ustalonych ugodą zawartą w dniu 12.06.2013. r.

(dowód : akta III RC 28/19 Sądu Rejonowego w Kole)

Małoletnia A. miała 16 lat i uczęszczała do klasy I-jej szkoły średniej o profilu zdrowie i uroda. Małoletnia dojeżdżała do szkoły. Na zajęcia zabierała się ze znajomymi, dokładając im do paliwa 140 zł miesięcznie. Pozwana nie uczęszczała na dodatkowe zajęcia, nie miała problemów zdrowotnych. A. mieszkała z ojcem, który pobierał na nią zasiłek rodzinny i świadczenie wychowawcze 500+.

(dowód : akta III RC 28/19 Sądu Rejonowego w Kole)

R. P. (1) był ubezpieczony w KRUS. Podejmował prace dorywcze przy remontach. Miesięcznie zarabiał około 1000 zł.

(dowód : akta III RC 28/19 Sądu Rejonowego w Kole)

W. M. nie miała innych obowiązków alimentacyjnych. Wyjeżdżała zarobkowo za granicę. Wynagrodzenie powódki wynosiło 1.124 euro netto miesięcznie

(dowód : akta III RC 28/19 Sądu Rejonowego w Kole , rozliczenie wynagrodzenia k.78-84)

Obecnie A. P. ma 18 lat. W roku szkolnym 2020/2021 ukończyła Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół (...) w K.. Ukończenie liceum nie dało jej żadnych uprawnień zawodowych. Pozwana przystąpiła do matury, ale nie zdała egzaminu z matematyki. W sierpniu 2021 r. przystąpiła do egzaminu poprawkowego, którego również nie udało jej się zaliczyć pozytywnie i w związku z tym zdecydowała, aby ponownie przystąpić do egzaminu w ramach matury organizowanej w roku szkolnym 2021/2022.

(dowód : zaświadczenie Zespołu Szkół (...) w kole z dnia 16.03.2022 r. k.45, pismo Zespołu Szkół (...) w K. z dnia 25.04.2022 r. wraz z arkuszem ocen k.61-63; zeznania świadka R. P. k.112v)

W roku szkolnym 2021/2022 pozwana uczęszcza w ramach Centrum (...) w K. do policealnego studium o kierunku ochrona fizyczna osób i mienia. Czesne za naukę wynosi 400 zł miesięcznie. Zajęcia odbywają się w piątki i soboty, z reguły co 2 tygodnie. Pozwana w okresie od października do grudnia oraz w marcu miała 100% frekwencję. Zaliczyła wszystkie przedmioty w I-ym semestrze. Od września 2021 r., odkąd pozwana uzyskała prawo jazdy, na zajęcia dojeżdża samochodem.

(dowód: umowa o świadczenie nauki szkolnej z dnia 28.09.2021 r k.46, pismo Centrum (...) w K. z dnia 17.05.2022 r. wraz z harmonogramem zajęć k.93-95 ; zeznania świadka R. P. k.112v)

A. P. po ukończeniu liceum nie rejestrowała się w urzędzie pracy, nie składała również żadnych podań o pracę

(dowód : zeznania świadka R. P. k.113 a nadto bezsporne)

A. P. mieszka z nadal z ojcem. Pozostaje w związku uczuciowym z P. W.. Nie mieszka ze swoim chłopakiem, który jednak często przyjeżdża do niej, a nawet nocuje. P. W. pracuje. Ojciec pozwanej prowadzi własną działalność w branży budowlanej. Jego miesięczne dochody wynoszą około 3.000 zł. Pokrywa koszty związane z utrzymaniem córki, koszty obejmujące utrzymanie domu.

(dowód: zeznania świadka M. B. k.111v-112; zeznania świadka R. P. k.112v, wydruk z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej RP k.12-13)

W. M. do dnia 1.11.2021 r. była zatrudniona na terenie Niemiec. Pracodawca wypowiedział jej stosunek pracy, wskazując iż utrzymanie miejsca pracy, które zajmowała powódka, nie jest możliwe z powodu nagłej sytuacji firmy. Powódka podejmuje pracę za granicą od 11 lat. Zatrudnienie miało zawsze charakter sezonowy i na okres zimowy powódka przyjeżdżała do Polski.

(dowód: pismo (...) & Co Kg. Z dnia 30.10.2021 r. wraz z tłumaczeniem k.32, umowa o pracę na czas określony z dnia 5.03.2019 r. k.77, rozliczenie wynagrodzenia k.78; zeznania świadka J. M. k.112)

W. M. w lipcu 2021 r. trafiła do szpitala z powodu kołatania serca, bólów zamostkowych. Po trzech dniach pobytu, powódka została wypisana do domu w stanie dobrym. Powódka nadal leczyła się z powodu choroby niedokrwiennej serca oraz wymaga dalszego leczenia. Od 04.10.2021 r. przebywa na zwolnieniu lekarskim (ostatnie do 30.05.2022 r.). W okresie zwolnienia powódka przebywa w Polsce i otrzymuje zasiłek chorobowy, który wynosi 600 euro miesięcznie. W. M. przyjmuje na stałe leki, które kosztują 300 zł miesięcznie. Pozostaje pod kontrolą kardiologa. Za wizytę powódka płaci 150 zł.

(dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 7.07.2021 r. k.15, wyniki badań laboratoryjnych z dnia 19.01.2021 r. k.16-17, wynik badania echo serca z dnia 28.01.2021 r. k.18-19, wynik badania kardiologicznego k.20-23, zaświadczenie lekarskie (...) s.c. z dnia 26.01.2022 r. k.24 oraz z dnia 18.04.2022 r. k.72, zaświadczenia lekarskie z dnia 27.10.2021 r. , z dnia 4.01.2022 r. , z dnia 24.01.2022 r. k.26-28 oraz z dnia 8.03.2022 r. , z dnia 31.03.2022 r. k.74-75 oraz z dnia 2.05.2022 r. k.98, zaświadczenie lekarskie o niezdolności do pracy k.32 , historia zdrowia i choroby k.33-36, raport a elektrokardiograficznego badania wysiłkowego z dnia 5.05.2022 r. k.99-104; zeznania świadka M. B. k.11v-112, zeznania świadka J. M. k.112)

W. M. jest mężatką. Mąż powódki również pracował za granicą jako ogrodnik, ale w innej firmie. Jego zarobki wynosiły 1.300 euro miesięcznie. Aktualnie przebywa w Polsce ponieważ także jest na zwolnieniu lekarskim, z powodu dolegliwości związanych z kręgosłupem. Jego zasiłek chorobowy wynosi około 800 euro. Powódka jest współwłaścicielką domu położonego w miejscowości K.. W związku z utrzymaniem domu małżonkowie ponoszą opłaty za energię w wysokości około 200 zł miesięcznie, za śmieci 100 zł kwartalnie, za wodę 200 zł kwartalnie. Nie posiadają żadnych zobowiązań ani długów.

(dowód : zeznania świadka J. M. k.112)

Od września 2021 r. Powiatowy Urząd Pracy w K. dysponował ofertami pracy w branży kosmetycznej, które były kierowane do konkretnej kategorii osób bezrobotnych. W tym samym czasie urząd dysponował wieloma ofertami dla osób bez zawodu, za wynagrodzeniem od płacy minimalnej w wzwyż oraz ofertami stażu dla osób bez zawodu.

(dowód: pismo Powiatowego Urzędu Pracy w K. z dnia 25.04.2022 r. k.60)

Sąd zważył co następuje :

Powódka W. M. domagała się ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego względem córki A. P..

Podstawą prawną zgłoszonego przez powódkę żądania jest art. 138 kro, zgodnie z którym w razie zmiany stosunków można żądać zmiany orzeczenia lub umowy dotyczącej obowiązku alimentacyjnego. Przez zmianę stosunków należy rozumieć także zaistnienie zdarzenia, które pociąga za sobą wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. Zgodnie z art. 133 § 1 kro, rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. Obowiązujące przepisy nie zawierają więc konkretnej granicy istnienia obowiązku alimentacyjnego, w szczególności granicy tej nie stanowi osiągnięcie przez osobę uprawnioną pełnoletności. Istnienie przedmiotowego obowiązku jest uzależnione wyłącznie od tego, czy uprawniony jest w stanie samodzielnie się utrzymać.

W świetle zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego, zdaniem Sądu, powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd staje na stanowisku, że pozwana nie uzyskała możliwości samodzielnego utrzymania się, mimo iż w 2021 r. ukończyła szkołę średnią tj. liceum ogólnokształcące. Kończąc szkołę średnią pozwana nie uzyskała bowiem żadnych uprawnień zawodowych, chociaż uczęszczała do klasy o kierunku zdrowie i uroda. Okoliczność ta jednoznacznie wynika z pisma Zespołu Szkół (...) w K. z dnia 25.04.2022 r. (k.61) Twierdzenie powódki, iż pozwana może podjąć pracę zarobkową i samodzielnie się utrzymywać wydaje się zatem niczym nieuzasadnione. W konsekwencji za słuszną należy uznać decyzję pozwanej o kontynuowaniu nauki w szkole policealnej, albowiem jedynie w ten sposób uzyska uprawnienia zawodowe. Jednocześnie należy podkreślić, iż dotychczas powódka obowiązek szkolny realizowała programowo, uzyskiwała dobre, dostateczne wyniki w nauce. Nie sposób zatem twierdzić, iż nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się. W szczególności o braku starań w tym zakresie nie świadczy, zdaniem Sądu, fakt, iż pozwana nie zdała matury z matematyki. Przede wszystkim podkreślić należy, iż uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu nie jest warunkiem ukończenia szkoły średniej, a jedynie daje szersze możliwości dalszego kształcenia się zarówno na studiach, jak i w szkołach pomaturalnych. Gdyby zatem pozwana uzyskała pozytywny wynik na egzaminie maturalnym, aby uzyskać jakiegokolwiek uprawnienia zawodowe musiałaby i tak podjąć dalszą naukę. W świetle powyższego, w ocenie Sądu, brak podstaw do zastosowania w niniejszej sprawie art. 133 § 3 kro, zgodnie z którym rodzic może uchylić się od świadczeń alimentacyjnych względem dziecka pełnoletniego, jeżeli (...) dziecko nie dokłada starań w celu uzyskania możliwości samodzielnego utrzymania się.

Za argumentem przemawiający za ustaleniem wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego nie sposób uznać kontynuowania przez pozwaną nauki w systemie zaocznym. Można zgodzić się ze stanowiskiem powódki, iż taki system nauki przede wszystkim winny wybierać osoby, które naukę chcą połączyć z zatrudnieniem, ale faktem powszechnie znanym jest również kontynuowanie przez osoby młode nauki w systemie zaocznym i pozostawanie na utrzymaniu rodziców. Należy przy tym zauważyć, iż na terenie powiatu (...) nie ma możliwości kontynuowania nauki po szkole średniej w systemie stacjonarnym. Poza tym mimo kontynuowania nauki i ponoszenia w związku z tym wyższych wydatków, wynikających chociażby z konieczności opłacenia czesnego, pozwana nie domaga się podwyższenia alimentów.

Pozwana wskazywała, iż w sytuacji gdy pozwana zdecydowała się na naukę w systemie zaocznym miała możliwość znalezienia pracy. Jak przy tym wynika z pisma Powiatowego Urzędu Pracy w K., urząd dysponował ofertami pracy nawet dla osób bez zawodu. Zdaniem Sądu podjęcie zatrudnienia przez pozwaną zapewne nie byłoby realne w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast zatrudnienie się np. na pół etatu i tak wymagałoby pomocy finansowej rodziców.

Powódka podnosiła także, iż o dobrej sytuacji finansowej córki świadczy fakt, iż pozwana ma chłopaka, z którym prowadzi wspólne gospodarstwo domowe, realizuje atrakcyjne wyjazdy, korzystając z „drogich ośrodków wczasowych”, co potwierdzają publikowane na portalu społecznościowym zdjęcia. W ocenie Sądu, wbrew twierdzeniom powódki okoliczność ta nie weryfikuje w żaden sposób jej obowiązku alimentacyjnego względem córki, albowiem sam fakt utrzymywania przez nią znajomości z chłopakiem nie dowodzi tego, że winna się sama utrzymywać, czy też, że obowiązek ten obciąża jej partnera. W świetle przepisów Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego, póki pozwana nie ma możliwości samodzielnego utrzymania się i nie pozostaje w związku małżeńskim, w pierwszej

kolejności obowiązek alimentacyjny obciąża rodziców. Załączone przez powódkę zdjęcia z portali społecznościowych nie wskazują przy tym, aby faktycznie pozwana prowadziła życie na wysokim poziomie.

Powódka podnosiła również, iż zmianie uległa jej sytuacja, albowiem obecnie pozostaje bez pracy, a nadto pozostaje na zwolnieniu lekarskim i aktualnie nie może podjąć pracy. Mając na uwadze, iż w toku sprawy III RC 28/19, pozwana pracowała na terenie Niemiec i uzyskiwała dochody w kwocie ponad 1.100 euro a zasiłek chorobowy wynosi około 600 euro, niewątpliwie jej dochody uległy istotnemu zmniejszeniu. Nie sposób jednak pominąć, iż powódka w okresie pobierania zasiłku przebywa w Polsce, a tym samym uzyskiwane dochody przeznacza na utrzymaniu w kraju. Mając przy tym na uwadze, iż kurs euro na dzień 24.05.2022 r. tj. dzień zamknięcia rozprawy wynosi 4,61 zł (vide: (...) archiwum kursów średnich), to tym samym świadczenie chorobowe powódki wynosi ponad 2.700 zł miesięcznie, którą to kwotę nie sposób uznać za niewspółmierną dla obowiązku alimentacyjnego ustalonego na poziomie 550 zł miesięcznie.

Na marginesie należy również zauważyć, iż powódka podnosiła, że w okresie od ostatniej sprawy alimentacyjnej poprawiła się sytuacja finansowa ojca pozwanej, albowiem zaczął on prowadzić własną działalność gospodarczą. Okoliczność ta znajduje potwierdzenie w zebranych materiale dowodowym, ale w ocenie Sądu nie może stanowić podstawy do uwzględnienia powództwa. Nadto jak wynika chociażby z zeznań R. P. (1), nie kwestionuje on swojego obowiązku alimentacyjnego wobec córki, a zważywszy iż alimenty od powódki wynoszą 550 zł, to zasadnym jest stwierdzenie, iż ojciec pozwanej pokrywa koszty jej utrzymania w większym zakresie niż matka.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, orzeczono jak w pkt I wyroku.

O kosztach zastępstwa adwokackiego orzeczono zgodnie z § 2 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015.1800 z późn. zm.).

Sędzia Agnieszka Pietruszka